

Վարդան Զորիկի Պետրոսյան

✉ vz.petrosyan@ysu.am

Հայ բանասիրության ֆակուլտետ

Հայոց լեզվի պատմության և ընդհանուր լեզվաբանության ամբիոն
Դոցենտ

Կրթություն

Հաստատություն	Երևանի պետական համալսարան
Ֆակուլտետ	հայ բանասիրության ֆակուլտետ
Տարեթիվ	1983 - 1990
Աստիճան/կոչում	Դիպլոմավորված մասնագետ

Գիտական աստիճան/կոչում

Հաստատություն	Երևանի պետական համալսարան
Տարեթիվ	1995
Աստիճան/կոչում	Գիտությունների թեկնածու
Մասնագիտություն	Բանասիրական գիտություններ
Գիտական ղեկավար	բ.գ.դ., պրոֆ., ակադեմիկոս Գ. Զահուկյան
Գիտական թեմա	«Մխիթար Սեբաստացու լեզվաբանական ժառանգությունը»

Լեզուների իմացություն

English

Աշխատանքային փորձ

Հաստատություն	Երևանի պետական համալսարան
Ժամանակահատված	1995 մինչ օրս
Պաշտոն	հայոց լեզվի ամբիոնի դասախոս, ընդհանուր լեզվաբանության ամբիոնի դասախոս, ընդհանուր լեզվաբանության ամբիոնի վարիչ, հայոց լեզվի պատմության և ընդհանուր լեզվաբանության ամբիոնի դոցենտ, ընդհանուր լեզվաբանության ամբիոնի վարիչ, ության ամբիոնի դոցենտ,

Գիտական հետաքրքրություններ

- ընդհանուր լեզվաբանություն, հնդեվրոպական լեզուների համեմատական քերականություն, հայոց լեզվի համեմատական քերականություն, հայոց լեզվի պատմություն, ընդհանուր և հայ հնչույթաբանություն

Հաստատություն	ՀՀ ԳԱԱ Հ. Աճառյանի անվան լեզվի ինստիտուտին կից գործող ընդհանուր և համեմատական լեզվաբանության (ժ.02.02) գծով գիտական աստիճաններ շնորհող խորհրդի անդամ
Ժամանակահատված	2015 մինչ օրս

 Հրապարակումներ

Հոդված
Ոչ երկբարբառային ծագում ունեցող երկբարբառակերպերը հին հայերենում (տարածամանակյա և ապաժամանակյա հայեցակերպեր)
Վարդան Չ. Պետրոսյան
ՎԵՄ համահայկական հանդես 2024 121-141

Հոդված
Հին հայերենի երկբարբառային և եռբարբառային կազմությունների հարցի շուրջ (համաժամանակյա քննություն)
Վարդան Պետրոսյան
Բանբեր Երևանի համալսարանի: Բանասիրություն: 2023 57-67

Հոդված
Հին հայերենի երկբարբառները (տարածամանակյա քննություն)
Վարդան Չ. Պետրոսյան
ՎԵՄ համահայկական հանդես 2023 145-166

Հոդված
Հին հայերենի եռբարբառային և քառբարբառային կազմությունների տարածամանակյա բնութագրերը
Վարդան Պետրոսյան
Լրագրեր հասարակական գիտությունների 2023 120-136

Հոդված
Հին հայերենի «S1+V+S2» կաղապարով եռբարբառակերպերի տարածամանակյա բնութագրերը
Վարդան Պետրոսյան
Էջմիածին 2023 119-130

Հոդված
Հ.-ե. երկբարբառային համակարգից սերած երկբարբառակերպերը հին հայերենում (տարածամանակյա և ապաժամանակյա քննություն)
Վարդան Պետրոսյան
Բանբեր Երևանի համալսարանի: Բանասիրություն: 2023 39-48

Հոդված
ՀԻՆ ՀԱՅԵՐԵՆԻ ՁԱՅՆԵՂ ՇՓԱԿԱՆ Վ (V)-Ն (ապաժամանակյա և տարածամանակյա հայեցակերպեր)
Վարդան Պետրոսյան
Բանբեր Երևանի համալսարանի: Բանասիրություն: 2022 35-47

Հոդված

Հ.-Ե. ԿՈԿՈՐԴԱՅԻՆՆԵՐԻ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՀԻՆ ՀԱՅԵՐԵՆԻ ԽՈՒԼ ՇՓԱԿԱՆ Հ (H)-Ի ՀՆՉԱԲԱՆԱԿԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳՐԵՐԸ (ապաժամանակյա և տարաժամանակյա հայեցակետեր)

Վարդան Պետրոսյան

Հայագիտության հարցեր 2022 189-208

Հոդված

ՀԻՆ ՀԱՅԵՐԵՆԻ ԽՈՒԼ ՇՓԱԿԱՆ Խ (X)-Ի ԱՊԱԺԱՄԱՆԱԿՅԱ ԵՎ ՏԱՐԱԺԱՄԱՆԱԿՅԱ ԲՆՈՒԹԱԳՐԵՐԸ

Վարդան Չ. Պետրոսյան

ՎԵՄ համահայկական հանդես 2022 136-149

Հոդված

Диахроническая и ахроническая характеристики глухого свистящего u (s) древнеармянского языка

Вардан Зорикович Петросян

СИБИРСКИЙ ФИЛОЛОГИЧЕСКИЙ ЖУРНАЛ (SIBIRSKII FILOLOGICHESKII ZHURNAL) 2022 183-195

Հոդված

ԵՌԱԲԱՐԲԱՌԱՅԻՆ ԵՒ ԶՈՒԲԱՐԲԱՌԱՅԻՆ ԿԱԶՄՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՀԻՆ ՀԱՅԵՐԵՆՈՒՄ (ՀԱՄԱԺԱՄԱՆԱԿՅԱ ԶՆՆՈՒԹՅՈՒՆ)

ՎԱՐԴԱՆ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Էջմիածին 2022 128-136

Հոդված

ՀԻՆ ՀԱՅԵՐԵՆԻ ԶԱՅՆԵՂ ՇՓԱԿԱՆ Վ [V]-Ի ՀՆՉԱԲԱՆԱԿԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳՐԵՐԸ (ՀԱՄԱԺԱՄԱՆԱԿՅԱ ԶՆՆՈՒԹՅՈՒՆ)

ՎԱՐԴԱՆ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Հայագիտության հարցեր 2021 213-222

Հոդված

Ստուգաբանական դիտարկումներ (մուկն, ունկն / ականջ-(ք))

Վարդան Պետրոսյան

Բանբեր Երևանի համալսարանի: Բանասիրություն: 2021 15-26

Հոդված

Հին հայերենի հպաշփականների ծագման «կովկասեան» վարկածի շուրջ (պատմալեզուաբանական քննութիւն)

Վարդան Պետրոսեան

Հայկազեան հայագիտական հանդես 2021 499-525

Հոդված

Հին հայերենի ձայնեղ սուլական զ (z)-ի հնչաբանական բնութագրերը (համաժամանակյա և տարաժամանակյա հայեցակետեր)

Վարդան Պետրոսյան

Էջմիածին 2021 119-129

Հոդված

Հին հայերենի չչական բաղաձայնները (ապաժամանակյա և տարաժամանակյա հայեցակետեր)

Վարդան Պետրոսյան

Պատմաբանասիրական հանդես 2021 228-241

Հողված

ՀԻՆ ՀԱՅԵՐԵՆԻ ՀՊԱՇՓԱԿԱՆՆԵՐԻ ՀՆՉԱԲԱՆԱԿԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳՐԵՐԸ (համաժամանակյա քննություն)

ՎԱՐԴԱՆ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Հայագիտության հարցեր 2020 198-205

Հողված

ՀԻՆ ՀԱՅԵՐԵՆԻ ՀՊԱՇՓԱԿԱՆՆԵՐԻ ԾԱԳՈՒՄԸ (տարածամանակյա քննություն)

Վարդան Չ. Պետրոսյան

ՎԵՄ համահայկական հանդես 2020 187-218

Հողված

ՀԻՆ ՀԱՅԵՐԵՆԻ ՇՓԱԿԱՆՆԵՐԻ ՀՆՉՈՒՅԹԱԲԱՆԱԿԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳՐԵՐԸ (համաժամանակյա հայեցակետ)

ՎԱՐԴԱՆ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Բանբեր Երևանի համալսարանի: Բանասիրություն: 2020 29-39

Հողված

Հին հայերենի խուլ հպականների հնչաբանական բնութագրերը

Վարդան Պետրոսյան

Էջմիածին 2019 66-84

Հողված

ՀԻՆ ՀԱՅԵՐԵՆԻ ՁԱՅՆԵՂ ՀՊԱԿԱՆՆԵՐԻ ՏԱՐԺԱՍՍԱՆԱԿՅԱ ԲՆՈՒԹԱԳՐԵՐԸ

ՎԱՐԴԱՆ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Բանբեր Երևանի համալսարանի: Բանասիրություն: 2019 39-48

Հողված

ՀԻՆ ՀԱՅԵՐԵՆԻ ՁԱՅՆԵՂ ՀՊԱԿԱՆՆԵՐԸ (համաժամանակյա հայեցակետ)

ՎԱՐԴԱՆ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Բանբեր Երևանի համալսարանի: Հայագիտություն: 2019 40-51

Հողված

ՀՊԱԿԱՆ ԲԱՂԱՁԱՅՆՆԵՐԻ ՀՆԴԵՎՐՈՂԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱԿԱՐԳԸ

Վարդան Չ. Պետրոսյան

ՎԵՄ համահայկական հանդես 2019 107-136

Հողված

ՀՆՉՈՒՅԹԻ ՀԱՍԿԱՑԱԿԱՆ ԱՐԺԵԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԳՈՐԾԱՌԱԿԱՆ ՀՆՉՈՒՅԹԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ

Վ. Չ. Պետրոսյան

Լեզու և լեզվաբանություն 2019 27-37

Հողված

ՀԻՆ ՀԱՅԵՐԵՆԻ Ր (Ր), Ռ (Ր) ԼԱՅԱԿԱՆՆԵՐԻ ԵՎ Մ (Մ), Ն (Ն) ՈՒԿԱՅԻՆՆԵՐԻ ԾԱԳՈՒՄԸ ԵՎ ՀՆՉԱԲԱՆԱԿԱՆ ԱՐԺԵԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

Վարդան Պետրոսյան

Հայագիտության հարցեր 2018 140-152

Հողված

Հին Հայերենի Երկբարբառային Կազմութիւնների Հնչոյթաբանական եւ Հնչիւնաբանական արժեքները

Հոդված

Ե. Դ. Պոլիվանովի զուգամետատարամետային հնչյութաբանական հայեցակարգը
Պետրոսյան Վ. Չ.

Լրաբեր հասարակական գիտությունների 2018 251-259

Հոդված

ՀԻՆ ՀԱՅԵՐԵՆԻ Յ (Կ/Ղ) ՁԱՅՆՈՐԴԸ ՏԱՐԱԺԱՄԱՆԱԿՅԱ ԵՎ ՀԱՄԱԺԱՄԱՆԱԿՅԱ ՀԱՅԵՑԱԿԵՐՊԵՐՈՒՄ
ՎԱՐԴԱՆ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Հայագիտության հարցեր 2018 158-164

Հոդված

«ԽՆԱՅՈՂՈՒԹՅԱՆ ՍԿԶԲՈՒՆԸ» ԵՎ ՏԱՐԱԺԱՄԱՆԱԿՅԱ ՀՆՉՈՒՅԹԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԵՐԸ

Վարդան Պետրոսյան

Բանբեր Երևանի համալսարանի 2017 25-37

<http://www.yso.am/science/hy/banber>

Հոդված

ՀԻՆ ՀԱՅԵՐԵՆԻ ԵԱՅ ԵՎ ԵԱԲ ԵՌԱԲԱՐԲԱՈՎԱԿԵՐՊԵՐԻ ԾԱԳՈՒՄԸ

Վ. Չ. Պետրոսյան

ՎԷՄ համահայկական հանդես 2017 115-124

<http://vemjournal.org/>

Հոդված

Հին հայերենի եռաբարբառային կազմությունները

Վարդան Պետրոսյան

Հայագիտության հարցեր 2017 128-136

<http://www.armin.am/am/Journal>

Հոդված

ՀԻՆ ՀԱՅԵՐԵՆԻ ՁԱՅՆԱՎՈՐԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԾԱԳՈՒՄԸ ԵՎ ՀՆՉԱԲԱՆԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

Վարդան Պետրոսյան

Բանբեր Երևանի համալսարանի: Հայագիտություն: 2017 43-58

<http://ysu.am/science/hy/banber>

Հոդված

ԳՐԻԳՈՐ ՂԱՓԱՆՑՅԱՆԸ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԼԵԶՎԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍԱԲԱՆ

Վարդան Պետրոսյան

Բանբեր Երևանի համալսարանի: Բանասիրություն: 2017 3-12

<http://ysu.am/science/hy/banber>

Հոդված

Հին հայերենի Լ(Լ) և Դ (Է) ձայնորդների ծագումը և հնչաբանական արժեքայնությունը

Վարդան Չ. Պետրոսյան

ՎԷՄ համահայկական հանդես 2017 97-105

Հոդված

Հին հայերենի Ի(ք) ձայնորդի տարածամանակյա և համաժամանակյա բնութագրերը

Վարդան Պետրոսյան
Բանբեր Երևանի համալսարանի: Բանասիրություն: 2017 11-22

Հոդված

ПРОИСХОЖДЕНИЕ В ДРЕВНЕАРМЯНСКОМ ЯЗЫКЕ СОНОРНОГО ЗВУКА Э(У) И ЕГО ФОНЕМАТИЧЕСКАЯ ЗНАЧИМОСТЬ

Петросян Вардан Зорикович

European Journal of Humanities and Social Sciences 2017 24-29

Հոդված

Հնչյթաբանական վերլուծության հիմնական ընթացակարգերը

Վարդան Պետրոսյան

Մանկավարժական միտք 2016 31-40

http://zangak.am/product_info.php?cPath=29_134&products_id=1288

Հոդված

Диахроническая типология фонем Ё в древнеармянском и Ъ в старославянском языках

Вардан Петросян

Հայագիտության հարցեր 2016 128-141

<http://www.armin.am/am/Journal>

Հոդված

Սեբաստիան Շահումեանի երկաստիճան հնչյթաբանական տեսութիւնը

Վարդան Չ. Պետրոսեան

Հայկագետան հայագիտական հանդես 2016 479-496

<http://www.haigazian.edu.lb/Publications/Pages/HaigazianArmenologicalReview.aspx>

Հոդված

Ռ. ՅԱՎՈՐՄԱՆԸ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՀԵՂՈՒՅԹԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴԻՐ

Վ. Չ. Պետրոսյան

Լեզու և լեզվաբանություն 2016 16-22

<http://www.language.sci.am/hy/language-and-linguistics>

Հոդված

Հայկական և հնդեվրոպական երկբարբառային համակարգերը

Վարդան Չ. Պետրոսյան

ՎԷՄ համահայկական հանդես 2015 115-127

<http://vemjournal.org>

Հոդված

Գ(Զահուկյանի «Համընդհանուր լեզվաբանական տեսության հայեցակարգային հիմքերը»

Վարդան Պետրոսյան

Բանբեր Երևանի համալսարանի: Բանասիրություն: 2015 3-15

<http://ysu.am/science/hy/1461150373>

Հոդված

Գ. Բ. Զահուկյանի «Լեզվաբանության պատմությունը» (առաջաբանի փոխարեն)

Վ. Չ. Պետրոսյան

Լեզվաբանության պատմություն 2015 3-13

<http://publishing.ysu.am/hy/1456751351>

Գիտաժողովի կյուբ

Հնչույթի բնորոշումն ըստ Պրահայի գործառական հնչույթաբանության

Վարդան Պետրոսյան

Գիտաժողովի կյուբ

ՀԻՆ ՀԱՅԵՐԵՆԻ «S + V + S» (ՅՈՅ, ԻԱԻ, ԻՈԻ) ԿԱՂԱՊԱՐՈՎ ԵՌԱԲԱՐԲԱՌԱԿԵՐՊԵՐԻ

ՏԱՐԱԺԱՄԱՆԱԿՅԱ ԲՆՈՒԹԱԳՐԵՐԸ

Վարդան Պետրոսյան
